

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIANSKI

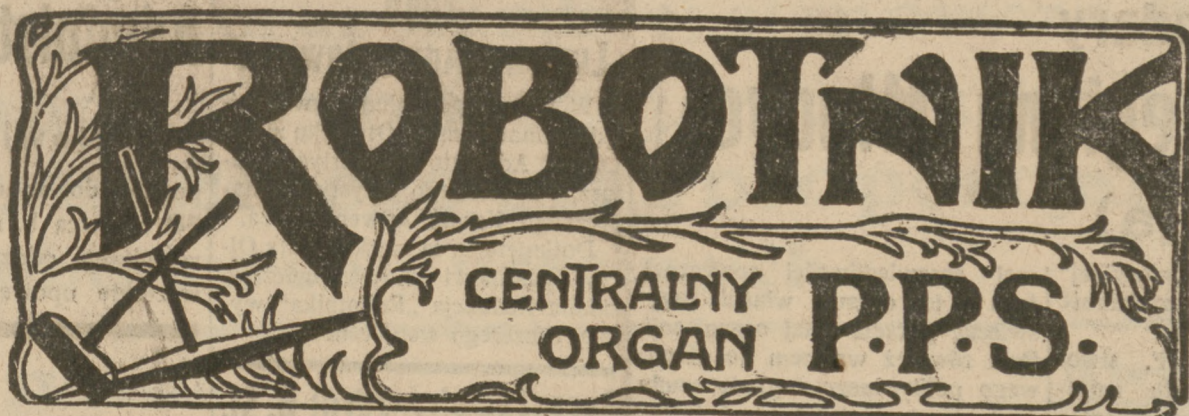
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7 REDAKCJA — tel. 5.06-70 DYREKCJA — 2.20-13 ADMINISTRACJA — 5.13-80 DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 2.50, bez odnośnika zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.

Oddziały: „NAPRZÓD” Kraków, ul. Sw. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN” Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI” Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RZYMOWSKI” Rzym, ul. Kelle-Krauz 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI” Poznań, ul. Stroma 24

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Król rumuński w Polsce

Osława Warszawa-Bukareszt w oświetleniu prasy angielskiej

KRÓL KAROL II i PREZYDENT R. P. MOŚCICKI.

W Biedrusku odbyła się wczoraj uroczystość nadania królowi Karolowi godności honorowej szefa 57 p. p. Po uroczystościach odbyły się wielkie ćwiczenia wojskowe.

Uroczystość objęcia przez króla Karola szefostwa 57 p. p. miała następujący przebieg:

Po odebraniu raportu król Karol przechodzi przed frontem pułku, następnie powraca przed jego środek. Orkiestra przestaje grać. Król wita się z pułkiem, mówiąc głośno po polsku „człowiecze żołnierze”, na co pułk odpowiada „człowiecze królewska moc”.

Następnie Marszałek Śmigły-Rydz odczytuje przed frontem pułku orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej o nadaniu królowi szefostwa 57 p. p., po czym wręcza ten dokument królowi. W tym momencie wojsko prezentuje broni, orkiestra gra hymn polski.

Po odebraniu hymnu dowódca pułku wydaje rozkaz „do nogi broń”, pozostawiając pułk w postawie „na baczność”, sam zaś podszedł do króla na odległość kilku kroków i wygłosił przemówienie w którym stwierdził, że „57 pułk dumny i szczęśliwy z zaszczytu, jaki go spotkał przez przyjęcie szefostwa pułku króla, prosi posłuszenie o przyjęcie odznaki honorowej, będącej symbolem braterstwa i związku krwi wszystkich żołnierzy pułku”.

Następuje uroczystość dekoracji sztabu pułku przez króla Karola II. Poczet sztabu występuje przed środkiem pułku, frontem do króla.

la, przy biciu werbit. Dowódca pułku staje na prawym skrzydle pocztu. Adiutant króla płk. Filitti czyta następujące orędzie królewskie: „My Karol II z bezej łaski i woli narodu, król Rumunii wszystkim obecnym i przyszłym pozdrowienia. Nadajemy 57 pułkowi pieczęty polskiej orszaki Michała Walecznego 3 klasy za waleczność, okazaną w bitwach i za brawurę tego pułku w krwawych bojach pod Warszawą i wreszcie w pocięgu za nieprzyjacielem w czasie do 18 października 1920 r., to jest do dnia zawieszenia broni, na dowód czego doręczamy mu ten dyplom, podpisany przez nas i opatrzony naszą królewską pieczęcią”.

Po dekoracji pułk manifestuje na cześć swojego szefa, wznosząc gromkie okrzyki. Również znajdujący się na trybunach wznoszą okrzyki „niech żyje!”

Dzienniki angielskie zamieszczają obszernie opisy niedzielnej rewii wojskowej w Warszawie.

„Times” podkreśla, że jest to najwspanialsza rewia wojsk polskich, jaką dotąd widziano, wykazującą wysoki stopień przygotowania bojowego tego wojska.

Przypisując doniosłe znaczenie decyzji podniesienia obu poselstw do godności ambasad, dzienniki podkreślają wspólność celów politycznych Polski i Rumunii.

Morze Czarne nabiera dla Polski równie wielkiego znaczenia,

Uchodźcy z frontu baskijskiego

Sytuacja na froncie

Marsz. v. Blomberg w Budapeszcie

MARSZ. v. BLOMBERG.

Wczoraj przybył do Budapesztu samolotem z Berlina minister wojny Rzeszy, marszałek v. Blomberg.

Cele pobytu Blomberga w Budapeszcie nie są narazie znane.

Radiostacja powstańcza komunikuje, że wojska powstańcze w dalszym ciągu kontynuują zwycięski pochód na froncie baskijskim. W dniu wczorajszym zajęte zostały miejscowości: Guenez, wzgórze Cruz i Mendiefa.

Artyleria powstańcza bombardowała wczoraj Madryt, nie wyrządzając większych szkód. Lotnictwo powstańcze wykazuje ożywioną działalność wywiadowczą nad stanowiskami wojsk rządowych.

Korespondent Havasa donosi, że wojska powstańcze posuwają się zgodnie z rozkazami dowództwa. Zajęte zostały wszystkie wzgórza w pobliżu Somorostro de Luzero. Oddziały wojsk generała Franco znajdują się obecnie w odległości kilku kilometrów od Castro Urdiales, które stanowić będzie pierwszy etap marszu na Santander.

Na froncie Jarama wojska rządowe podjęły przeciwnatarcie na odcinku Serro Pingarro, zmuszając powstańców do cofnięcia się. W Estramadurze na odcinku południowego Tagu oddziały powstańcze gwałtownie atakowały stanowiska rządowe w Sierra de Alarcon i Sierra i Argallanes.

Co będzie z Palestyną

Zydzi nie zgadzają się na podział kraju

Z New Yorku donoszą, że odbyła wczoraj przy udziale przeszło tysiąca delegatów 40-ta roczna konwencja amerykańskich sjonistów, uchwaliła rezolucję wzywającą Rząd Stanów Zjednoczonych do wystąpienia przeciwko wszelkiego rodzaju pogwałceniom mandatu Ligi Narodów nad Palestyną, jakie mogą wynikać z zaleceń brytyjskiej królewskiej komisji dla Palestyny. Konwencja występuje przeciwko zamiarowi podziału Palestyny i domaga się, aby W. Brytania całkowicie i uczciwie wypełniła swe zobowiązania, wypływające z mandatu. Poglądy konwencji sjonistów amerykańskich na ten temat przesłane zostały zresztą komisji królewskiej w specjalnym memoriale, w którym nacisk położony został na fakt, że Żydzi amerykańscy dali dotąd 81 milionów dolarów na cele rozwoju Palestyny.

Brednie min. Goebbelsa

Cały świat mu się nie podoba

GOEBBELS.

świecie, oraz ci nieliczni, którzy pozostali dotychczas we własnym kraju wiedzą, że naród niemiecki nie ma już nic wspólnego z narodem tchórzów, służalców lub... pacyfistów (?) niech wiedzą, że ruch narodowo - „socjalistyczny” jest potężną pięścią narodu (!), nie ma zaś miejsca dla nadziei zagranicy co do możliwości odierwania poszczególnych części naszego narodu.

W dalszym ciągu przemówienia min. Goebbels wyraził pewność, że silne Niemcy pozyskają sobie w świecie przyjaciół.

Min. Goebbels atakuje dalej duchowieństwo, oświadczając: w kościołach mówią: Bóg, w istocie zaś księża myślą o swej władzy świeckiej. Chcieliby oni chętnie obojętnie, jeśli nawet nie ponad autorytetem państwa wnieść własny autorytet. Tego nie można tolerować. Niemcy już nie są tym baranem ofiarnym z lat 1918-33. Wy mowa (zbójcka) armat niemieckich okrętów wojennych po napaździe na „Deutschland” jest tego najlepszym dowodem.

Napady okrętów hitlerowskich na hiszpańskie transportowce

Ministerstwo obrony Hiszpanii potwierdza, iż rankiem 26 b. m. na wysokości Pointe Irach na północy od Alicante transportowiec hiszpański „Cabopalos” został stopedowany przez nieznaną łódź podwodną. Ministerium donosi w komunikacie, że samoloty, które dokonywały lotu wywiadowczego wczoraj zauważyły w południowej części śródziemnomorskich wybrzeży hiszpań-

skich dywizjon złożony z 5-ciu okrętów wojennych niemieckich.

Car przedstawiony królowi

Podczas przyjęcia w ministerium spraw zagranicznych, marszałek sejmu Car został przedstawiony królowi Karolowi. J. K. Mość zaszczylił marszałka sejmu Cara dłuższą rozmową. (PAT).

Przemysł we Francji

otwarcie sabotuje zarządzenia Rządu

Konflikt społeczny we Francji, wywołany groźbą właścicieli hoteli i restauracji ogłoszenia lokautu na dzień 3 lipca, by zaprotestować przeciwko wprowadzeniu 40-godzinnego tygodnia pracy w tej gałęzi przemysłu, nie znalazł dotychczas żadnego rozwiązania a przeciwnie nawet się zaostrzył. Naczelne władze ogólnej krajowej organizacji kupców spożywczych postanowiły poprzeć akcję hotelarzy i zamknąć również sklepy w sobotę dnia 3 lipca. Jednocześnie kupcy przemysłu spożywczego występują ze swej strony z

żądaniem złagodzenia przepisu o 40-godzinnym tygodniu pracy.

Związek pracowników przemysłu gastronomiczno - hotelowego opublikował komunikat, protestujący przeciwko lokautowi, zarządzonemu przez przedsiębiorców. Komunikat przypisuje postępowaniu przedsiębiorców tendencje polityczne, skierowane przeciwko Rządowi, dodając, iż będzie stał nieugięty na stanowisku przestrzegania 40-godzinnego tygodnia pracy.

Aresztowanie siostrzeńca Trockiego

Reuter donosi z Moskwy, iż aresztowano tam siostrzeńca Trockiego, dyrektora portu w Leninogradzie Bronsteina. Zarzucają mu sabotaż oraz doprowadzenie 16

statków do stanu, niezdatnego do użytku. Oprócz Bronsteina został aresztowany jego zastępca kpt. Trofimow.

Na terenie powstania Kurdów

Pod nasze czerwone sztandary Deklaracja ideowa Legionu Młodych (Frakcja)

Rada Główna Legionu Młodych „Frakcji”, stanowiący przed koniecznością powzięcia ostatecznych decyzji, podejmuje następującą uchwałę imieniem ogółu członków organizacji.

1) Obecna rzeczywistość polską cechuje coraz dalej posuwający się proces pogłębiania i utrwalania się linii podziału całego społeczeństwa, krystalizowania się dwu zasadniczych ruchów i obozów: postępu i reakcji, demokracji i faszystowskiej dyktatury i ucisku, sprawiedliwego podziału dochodu społecznego i kapitalistycznego, okrytego maską solidaryzmu społecznego, wyzysku.

Ostatnio rozpoczęta akcja konsolidowania różnych odłamków reakcji polskiej wymaga od elementów postępowych, szczerze lewicowych i demokratycznych, nie tworzenia i pielęgnowania drobnych grup i organizacji, nie kontynuowania sporów i zatargów choćby uzasadnionych, które winny uciągnąć wobec dzisiejszej konieczności. Chwila obecna wymaga, właśnie w odpowiedzi na owe jednocześnie się faszystowskie i reakcyjne, ściśnięcia szeregów i konsolidacji organizacyjnej. Tylko w zgodnych, do tego samego celu kroczących szeregach, obóz demokracji i postępu, obóz robotników, chłopów i pracowników umysłowych, potrafi osiągnąć zwycięstwo, potrafi unicestwić w zdobyciu czym marszu wszelki faszystyzm i reakcję endecko - „sanacyjną”, zbuduje Polskę sprawiedliwą, socjalistyczną, z Rządem Ludowym na czele...

2) Stwierdzając, że obecna sytuacja polityczna Polski wymaga konsolidacji wszystkich sił antyfaszystowskich, oraz wyciągając konsekwencje z niemożności prowadzenia nadal normalnej pracy organizacyjnej Legionu Młodych - Frakcja postanawia zawiesić swą działalność i wstąpić do Polskiej Partii Socjalistycznej. Aktem tym Legion Młodych - Frakcja nie rezygnuje z postawionych sobie dn. 11 listopada 1936 r. wytycznych i w dalszym ciągu, już w ramach P. P. S., prowadzić będzie dotychczasową akcję na terenie inteligencji pracującej, kontynuując działalność swego zmarłego kierownika ideowego Zbigniewa Zapasiewicza.

3) Zarazem Rada Główna stwierdza, że wstąpienie L. M. F. do P. P. S. jest jednoznacznie z całkowitym zlikwidowaniem ideowym tego wszystkiego co pozytywnie w rzeczywistości polskiej reprezentował dawny „Legion Młodych”, którego ewolucja od chwili powstania i pierwszych antykapitalistycznych postulatów, poprzez uchwały Kongresu z r. 1933, zmierzająca konsekwentnie do uznania i zrozumienia konieczności zasadniczych tez Socjalizmu. Dokumentami krystalizowania się ideologii L. M. w tym właśnie kierunku były: a) Kongres z roku 1935, który ostatecznie jasno wyjaśnił stosunek ogółu członków L. M. do zagadnień natury ekonomicznej, uchwalając tezy na wskroś socjalistyczne, żądanie całkowitej przebudowy ustroju gospodarczego, planowości, socjalizacji i upaństwowienia własności prywatnej. b) Rada Główna L. M. z dnia 16. II 1936 r., na podstawie uchwał której L. M. oddał się zdecydowanie od dawnych wzorów ze „sanacji” i wypowiedział się — jeśli chodzi o zagadnienia polityczne — przeciw wszelkim formom faszystowskim, a za demokracją i rządami warstw pracujących.

Do dziś dnia, zgodnie z tą zasadniczą linią ewolucyjną dotów organizacyjnych, jedynym konsekwentnym kontynuatorem ideologii dawnego L. M. był LEGION MŁODYCH FRAKCJA, przyjmujący i reprezentujący te same główne wytyczne ideowe i polityczne.

L. M. F. wstępując do PPS, a przez to samo LIKWIDUJĄC IDEOLOGICZNIE DAWNY L. M., czyni odpowiedzialnymi za zniesienie dorobku tej organizacji

całe kierownictwo „sanacyjnej” resztki L. M. i za całą działalność jak najostrej je potępia.

4) Działalność L. M. F. stworzona jako odruch buntu uczciwych i szczerze lewicowych członków organizacji przeciw poczynaniom „sanacyjnej” Komendy Główn. stała się wyzwoleniem utajonych tęsknot członków „Legionu Młodych”, uratowała honor i własną godność tych, którzy godnie i wysoko nieśli sztandar idei prawdzi-

wego przedwcześnie kierownika. Witamy ich pośród nas ze szczerą radością i ze szczerą przyjaźnią. Niech realizują w praktyce wielkiego masowego ruchu naczelną jego zasadę wychowawczą:

Witamy najserdeczniej nowych młodych towarzyszy naszej pracy i naszej walki. Odbyli samodzielną i nieraz trudną drogę. Tę samą drogę przebył nieodżałowanej pamięci tow. Zbigniew Zapasiewicz, pierwszy kiedyś kierownik całego Legionu Młodych.

Nasi młodzi towarzysze z Legionu Młodych - Frakcji uotrzy mali kroku pamięci swego zmar

Łotka
WYKWINTNA BIELIZNA
Warszawa, ul. Wierzbowa 11
(Pl. Teatralny)

Pokwitowanie

Robotnicy firmy „Berkos” zł. 17.
W dniu imienin Swego Profesora — zamiast kwiatów — składa grono uczniów U. J. P. zł. 15.
Dla uczczenia pamięci rodziców Ś. p. J. Osmołowskich W. M. z Ciechanowa zł. 5.
Jan Rudkiewicz zł. 5.

„Czerwona Gwiazda” o Czerwonej Armii

„Krasnaja Zwiezda” przytacza fakty, świadczące, jak sama pisze, iż niektórzy funkcjonariusze Czerwonej Armii, w tej liczbie dość odpowiedzialni, odnoszą się bardzo lekko do funduszy państwowych. Dowódca poligonu Winokurow rozdał na prawo i lewo wszelkiego rodzaju premie i nielegalne zapomogi. Dowódca dywizji polańskiej, dowiedziawszy się, iż w sanatorium wojskowym pozostało z ubiegłego roku 10 tysięcy rubli oszczędności, polecił naczelnikowi sanatorium oszczędności te ukryć i nie przelewać ich do kasy pań-

wej sprawiedliwości społecznej, jaka w ich oczach właśnie przyswieceć zaczęła całą organizację. Była również wstępem do planowego politycznego organizowania postępowej, socjalistycznej inteligencji pracującej.

Niech dalszy ciąg tej działalności w ramach Polskiej Partii Socjalistycznej doprowadzi do zgrupowania całej inteligencji pracującej w obozie socjalistycznym.

DLACZEGO KUPUJEMY KSIĄŻKI?
Rada Książki przygotowuje specjalną ankietę, dotyczącą motywów zakupu książek, której wyniki stanowią będą materiałem do racjonalnego zorganizowania propagandy różnego typu wydawnictw. Związek Księgarzy Polskich podjął się przeprowadzenia tej ankiety drogą dołączania kwestionariuszów do książek sprzedawanych w księgarniach sortymentowych. Akcja ta będzie prowadzona do końca bieżącego roku. Pożyteczną inicjatywę Rady Książki należy powitać jako pierwszą jaskółkę zapowiadającą akcję wzmożenia czytelnictwa wśród szerokiej publiczności.

Ze świata kultury

DLACZEGO KUPUJEMY KSIĄŻKI?

Rada Książki przygotowuje specjalną ankietę, dotyczącą motywów zakupu książek, której wyniki stanowią będą materiałem do racjonalnego zorganizowania propagandy różnego typu wydawnictw. Związek Księgarzy Polskich podjął się przeprowadzenia tej ankiety drogą dołączania kwestionariuszów do książek sprzedawanych w księgarniach sortymentowych. Akcja ta będzie prowadzona do końca bieżącego roku. Pożyteczną inicjatywę Rady Książki należy powitać jako pierwszą jaskółkę zapowiadającą akcję wzmożenia czytelnictwa wśród szerokiej publiczności.

GALICJA W OKRESIE AUTONOMII.

Znane w szerokich warstwach

Zgon Lucjana Adwentowicza

W sobotę po południu w miejskim sanatorium w Otwocku zmarł Lucjan Adwentowicz, artysta-malarz, syn znanego artysty dramatycznego Karola Adwentowicza.

Dołkniętemu tą ciężką stratą Ojcu, Karolowi Adwentowiczowi składa Redakcja „Robotnika” wyrazy szczerzego współczucia.

Goczałkowice-Zdrój 6. Śl.

Radoczynna solanka jodo-bromowa, borowina, wodolecznictwo, elektroterapia, inhalatorium, Kuchnia dietetyczna. Tanie kuracje ryczałtowe.

Masowe aresztowania w Hamburgu

„Gestapo” dokonało ponownie masowych aresztowań w Hamburgu. Obozy koncentracyjne w Fuhlsbüttel i Papenburg są pełne. M. in. aresztowany został b. sekretarz Okręgu Wollmann wraz z żoną, synem oraz kilku krewnymi.

ZAROBKI PISARZY FRANCUSKICH I POLSKICH DAWNIEJ A DZIŚ.

Paryski „Mercure de France” za miesiąc interesujący artykuł, poświęcony honorarium autorów sławnych pisarzy. O ile dawniej przeważnie stawki były minimalne to pod koniec ubiegłego wieku stale wzrastały. I tak naprzykład Stendhal za wszystkie swoje dzieła w ciągu życia otrzymał 7560 franków, co stanowiło około 260 franków rocznie, Victor Hugo otrzymał 1 franka od każdej sprzedanej książki, a spadkobiercy jego uzyskali około 5 milionów franków od wydawców. Niezwykłą rozpiętość cen charakteryzuje Flauberta, który sprzedał „Panią Bovary” za 400 franków, a „Salambo” za 30.000.

W Polsce literatom nie powodziło się dobrze. Nasi najwięksi Mickiewicz i Słowacki bardzo często sami dokładali do wydawania swoich poezji. W okresie rozwoju prasy literaci zaczęli nieco lepiej zarabiać, chociaż stawki były różne. Od 1 kopiejki do 50 za wiersz. St^o sunkowo nieźle zarabiał H. Sienkiewicz, ale za przekłady dostawał grzecznościowe prezenty od poszczególnych wydawców, — jak jakiś postument za „Quo Vadis” po włosku. Podczas pobytu w Ameryce zaproponowano mu do lara od wiersza i Sienkiewicz napisał jakąś nowelę w krótkich słowach, dialogowaną, zgarniając po ważną sumkę.

Początki później dobrze płatnych Żeromskiego, Zapolskiej, Reymonta były opłakane, najlepiej jednak wyszedł ten ostatni otrzymując nagrodę Nobla w wysokości około 250.000 złotych, (podobnie tyle dostał wcześniej Sienkiewicz).

Obecnie pisarze zarabiają różnie od niewielkich sum do grubych tysięcy, no ale to tajemnica zawodowa, z której możemy jedynie zrzadzić, że wielu poetów dokłada do swoich toników, a wielu no welistów i powieściopisarzy otrzymuje od 25 złotych do 6.000 za powieść. Podobnie przedstawiają się zarobki w dziennikarstwie, gdzie możliwości są nieograniczone, niektóre redakcje płacą za artykuł 5 zł., niektóre 200 zł.

Administracja „Głosu Demokracji”

dawniej tygodnika
„Człowiek Wolny — Zew Sumienia”

podaje do wiadomości Czytelników w Warszawie, że z dniem 18 czerwca b. r. p. Zygmunt WRÓBEL przestał być kierownikiem oddziału warszawskiego. Z tym dniem straciły moc wszelkie upoważnienia przez tegoż p. WRÓBLA wydane.

XI Zjazd Związku Zaw. Rob. Rolnych

Zakończenie obrad

W poprzednim numerze omówiliśmy otwarcie Zjazdu Związku Zaw. Rob. Rolnych, który odbywał się w Warszawie, dnia 27 i 28 b. m. (w gmachu ZZK.)

DOKOŃCZENIE PIERWSZEGO DNIA OBRAD

W pierwszym dniu obrad po przerwie zabiera głos tow. M. Nowicki, zwracając uwagę na fakt, że Związek zdołał zachować umowę zbiorową, mimo, że niejednokrotnie robotnicy godzili się na obniżkę samorządnej plac. Związkowcy udało się osiągnąć obronę bytu pracowników niestałych.

Tow. Świątkowski, radca prawny Związku, porusza sprawę komisji rozjemczych oraz konieczność osiągnięcia jednolitych przepisów prawnych na roli, a m. in. omawia konieczność osiągnięcia tego, by sądy w terminie 14-odniowym nadawały klauzulom wykonalność.

Następnie rozwinęła się obszerna dyskusja, w której wzięli udział tow. tow. Kępczyński (Płock), Tupek (Płońsk), Jasiński (Ciechanów), Grabowski (Pułtusk), Sobczak (Konin), Baranowski (Lublin), Opic (Radomsko), Szopnis (Poznań), Wójcik (Zamość), Łukaś (Luków), Kursznowski (Grodzisz).

Mówcy poruszali bolączki pracy „w terenie”, pignęto w stronnice stanowisko inspektorów pracy, którzy co raz częściej biorą

stronę obszarników. Omawiano sprawę postulatów robotników rolnych m. in. — zagadnienia organizacyjne.

W pierwszym dniu obrad uchwalono preściac braterskie podziwowanie bohaterstwu ludowi Hiszpanii.

DRUGI DZIEŃ OBRAD

W drugim dniu trwała w dalszym ciągu dyskusja. Przemawiali tow. tow.: Pluta (Opatów), Olejniczak (Kutno), Kluszczyński (Grójec), Jarmuż (Krasnystaw), Kupczak (Łask), Kasprzak (Częstochowa), Makaryk (Siedlce), Sobczyk (Grójec), Motyka (Katowice), Górski (Równe), Załęski (Luków).

Dyskusja była bardzo ożywiona i ciekawa — zarówno w pierwszym jak i drugim dniu. Mówcy uznawali sprawę walki o poprawę umowy zbiorowej, o uregulowanie czasu pracy. Zwracano uwagę na pokrzywdzenie robotników rolnych przy parcelacji.

Pod koniec dyskusji zabrał głos tow. Nowicki, poczem tow. Kwapiński odpowiadał na pytania i poruszał sprawy sporne; poruszone przez niektórych mówców. Obaj ostatni mówcy zresumowali przebieg dyskusji.

Przystąpiono następnie do sprawozdania komisji wnioskowej oraz do wyborów nowych władz. Rezolucje uchwalone, podamy osobno.

Są jeszcze sędziowie w Niemczech

Pomimo wszystko jeszcze są. Wprawdzie nie ma już tego przywiązania do sprawiedliwości, jakie istniało w tych czasach, kiedy powstała legenda o młynarzu z Sanssouci, ale nieraz ludzie w „Hitlerii” przypominają sobie o porzuconej Sprawiedliwości i posyła w jej stronę uśmiech lub zdawkowy komplement.

Jak wiadomo, obecnie są w Niemczech na porządku dziennym procesy o obrazę moralności, a co przede wszystkim oskarża się zakonników i księży katolickich.

W tych dniach właśnie stał przed sądem pewien zakonnik, przeciwko któremu świadczył umysłowo chory, JEDYNY w tym

procesie świadek, a zarazem...

„corpus delicti”...

Zwraca się adwokat do świadka — powiada pan, że zakonnik X. nadużył pana?

— Tak jest — odpowiada wariat.

— A ile razy?

— Dziesięć.

— A pan przewodniczący sądu? — rzuca nagle adwokat pytanie, wskazując na sędziego.

— Pięć razy — odpowiada z całą pewnością świadek.

Zakonnika sąd uniewinnił, ale adwokatowi wymierzono karę po-rządkową.

Są jeszcze sędziowie w Niemczech!

KOMUNIKAT Księgarni Robotniczej

WARSZAWA, UL. CZERWONEGO KRZYŻA 20

BORMANOWA H. — Z. S. S. R. w oczach kobiety	6.—
BARŁOŃSKI N. — A. Dębski. Życie i działalność 1857 — 1935	5.—
ENGELS F. — Pochodzenie rodziny, własności prywatnej i państwa	5.—
wyd. II	—
CROSS D. — Przejście z kryzysu do koniunktury	5.—
MIEDZIŃSKA J. — Na niemieckim froncie pracy	5.80
Sowieckie państwo pracy	3.85
—	—
PUTEK J. — Pod brzemieniem starodawnego militarysty	—
TRZCIŃSKI W. — Z minionych dni Polski Podziemnej 1905—1918	2.—
WASILEWSKI L. — O drogę do socjalizmu i pokoju	—70

Ceny znizzone

GROSMAN M. — Karol Marks. Powieść biograficzna	5.—	1.—
KAUTSKY K. — Rewolucja proletariacka i jej program	6.—	1.20
KEMPNER H.A. — Z dziejów myśli socjalistycznej	1.50	—40
KLUSZYŃSKI H. — Regulacja urodzeń	1.50	1.—
KROPOTKIN P. — Spółnictwo a socjalizm	—	—60
NIEDZIAŁKOWSKI M. — Teoria i praktyka socjalizmu	5.—	1.20
wobec nowych zagadnień	—	—
FERL F. (Res) — Dzieje ruchu socjalistycznego w zaborze rosyjskim do powstania P. P. S.	8.—	3.—
WASILEWSKI L. — Zarys dziejów P. P. S.	2.80	—70

Książki wysyłamy po uprzednim otrzymaniu należności, plus 30 gr. na koszt przesyłki lub za zaliczeniem pocztowym. (Koszt od 1 zł. do 1.50). Prosimy wpłacać należności na konto P. K. O. Nr. 1228. Na żądanie wysyłamy katalogi bezpłatnie.

Napad na kopalnię złota

Donoszą z Belem w stanie Parana (Brazylia), że 200 tubylców, pochodzących z Gujany pod dowództwem trzech awanturników Felinto Moraes, Fernando Odel i Jacy usiłowali opanować kopalnię złota w okręgu

Casipose. Dopiero interwencja 50-ciu brazylijskich dobrze uzbrojonych zapobiegła zamiarom bandy. Przewodcy zostali aresztowani, a pozostali bandyci rozbrojeni.

Kto chce niech wierzy...

Minister sprawiedliwości Rzeszy dr. Frank wygłosił wczoraj na zjeździe partyjnym przemówienie do 120 tys. słuchaczy. Minister powiedział m. in.: „My coraz to więcej pracujemy dla pokoju i jest naszą niezłomną wolą czynić wszystko to co służy pokojowi, lecz aby pokój utrzymać, mu-

siśmy uzyskać to aby nas traktowano narówni z innymi krajami. Zagadnienie kolonialne stoi odtworem przed mocarstwami i daje okazję do wykazania ich woli pokojowej i uznawania naszych praw do równego z nimi traktowania”.

Dziwny zbieg okoliczności

Nurek morski Eugeniusz Kuzniak z Gdyni, który wydobyl topielca z zbiornika wodociągowego w Bielsku, został wezwany do majątku Krzyw in w pow. Kościńskim, gdzie przed kilku dniami podczas kąpiel w jeziorze utonął syn właściciela p. Szpota, a którego zwłok

nie zdołano odnaleźć. Gdy nurek w obecności zebranej na brzegu ludności przygotowywał się do zanurzenia w wodę, nagle ciało młodzieńca wypłynęło na powierzchnię. Dziwny ten zbieg okoliczności wywołał na obecnych głębokie wrażenie.

Coraz to mocniej, coraz bardziej stanowczo trzeba żądać: zmiany ordynacji wyborczej, powszechnego, równego, tajnego i bezpośredniego oraz proporcjonalnego głosowania Wyborów swobodnych i uczciwych.

Na dwóch rozbieżnych szlakach

Zagubione centrum

Od dobrych paru dziesiątków lat poszukiwane jest w polskim życiu politycznym — „CENTRUM”. Mamy i mieliśmy od dawien dawna ruchy lewicowe i ruchy prawicowe. Co pewien czas publiczności spokojni a zrównoważeni zaczynają tłumaczyć opinie publiczne, że właśnie brak „centrum” — to dramat kardynalny naszych stosunków wewnętrznych. Niema „super-arbitra”. Dwoma szlakami rozbieżnymi kroczy polska myśl społeczno-polityczna. W interesie narodowym, względnie — dzisiaj państwowym, leży, by powstał wreszcie w Polsce „ośrodek centrowy”, w miarę liberalny i w miarę zachowawczy, w miarę postępowy i pełen poczucia odpowiedzialności za kraj i za jego losy, ostrożny i przewidujący, balansujący i umiemyjący, gdy trzeba, zlekka przytępić ostre kanty.

Bywały i przedsięwzięcia praktyczne. Pewne oddamy „aktywistów” w okresie wojny prezentowały się same, jako początek czy załazek takiego „obozu centrowego”. Marzyli nieraz o takiej roli światłociemnej konserwatyści. Myślał o niej — mam wrażenie — swego czasu Wincenty Witos (oczywiście, nie dla konserwatystów, tylko dla ruchu „piastowego”). W intencji „centrowej” tworzono ongiś różnorakie dość sztuczne formacje w rodzaju „Unii narodowo-państwowej” i t. p. Wszystkie te marzenia i przedsięwzięcia zawiodły.

Jednym życie zmusiło do wejścia w inne łożysko rozwojowe; innych życie zmiało regularnie tyleż razy, ile razy masy dochodziły do głosu. Pozosta-

jemy nadal bez „centrum”. Trzeba wybierać pomiędzy dwoma rozbieżnymi szlakami.

Chciałbym przypomnieć, że wcale liczne koła „sanacyjne” określały za dużą kategorię „centrum”. Ani — broń Panie Boże! — socjalizm, ani demokracja parlamentarna, ani przeklepty potrzykroć „demoliberalizm”, ani — znów z drugiej strony — faszyzm hitlerowski i „państwo totalne”; bez nacjonalizmu i bez klerykalizmu, — własny, odrębny, samodzielny kierunek rozwojowy.

Praktyka wyglądała — trzeba przyznać — bardzo a bardzo rozmaicie. Teorii trzymało się w niektórych kołach uporczywie, wracano do niej często w wydanictwach „poważnych”, w artykułach uroczystych, z trybuny sejmowej i senackiej przy „większych okazjach”.

Półrocze ostatnie położyło temu kres. Pisaliśmy niejednokrotnie, że miarodajna część obozu „sanacyjnego” uczyniła raptowny i gwałtowny krok w stronę doktryny, idei i pojęć obozu „narodowego”. Gdy kierownicy wypowiedzieli się w tym duchu, „lekkie chorągwie” pogalopowały na wysięgi; dzisiaj — jeżeli zwrócić pod uwagę odcinek dziennikarsko-publicystyczny — wydawnictwa O. N. R. nie mogą ani rusz wytrzymać konkurencji „Jutra Pracy”, — na odcinku ogólnie politycznym p. pos. Dudziński pobit niewątpliwie samego p. Giertycha w przenikliwym tropieniu „leśnych masonów”. Symbioza — na razie nie tyle polityczna, ile

psychiczna, ideowo-kulturalna — posunęła się naprzód bardzo szybko. Nie sądzę, oczywiście, by zdarzenie z ks. metropolitą Sapiehą pociągnęło za sobą w tej dziedzinie jakiegoś głębszego skutki.

P. B. K., publicysta naczelny „Kuriera Warszawskiego”, publicysta z reguły niezwykle kulturalny i pełen prawdziwego umiaru w swoich ocenach, sformułował w niedzielnym numerze „Kuriera” alternatywę: „ALBO — ALBO”.

Zastosował ją — ku memu szczeremu zdumieniu — do „linii podziału” na chrześcijan na... „grupy polityczne i masońskie, pracujące pod maską ludowości lub socjalizmu” w imię „fanatyzmu bezbożniczego pewnych doktrynerów” i t. d. w tymże stylu.

P. B. K. mi wybaczy, że wolałbym, by ten styl swoisty pozostał i nadal monopolem fachowców od „walki z bezbożnictwem i z masonerią”, — ale nie o to mi idzie. W samej rzeczy:

„ALBO — ALBO” istnieje w Polsce, jako problem, stojący przed ludźmi, mającymi wolę decyzji. Ten problem dotyczy wszakże nie kwe-

stii stosunku sumienia ludzkiego do religii i do jej postulatów etycznych, tylko pytania, na jakiej drodze, jakiej drożynie można Polskę utrwalić, jako Państwo Niepodległe, można dokonać dzieła „wielkiej przebudowy” i, jak śnili nasi najwięksi, — „Polską cały świat zadziwić”.

Czy szlak, prowadzący ku konsekwencjom logicznym faszyzmu, światopoglądu, nie oznaczałby katastrofy? My sądzimy, że tak, że oznaczałby katastrofę.

Więc w samej rzeczy: „ALBO — ALBO”.

Tylko inne, niż myśli p. B. K. P. B. K. przeżywa trudne chwile. Bo on to jest „zagubione centrum”. Rzecz prosta, — nie „sanacyjne”.

Po co jednak zasłania własną „centrową” bezbronność zasłoną dymową „walki z bezbożnictwem”?

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

POMADKI DO UST SZACHA

WODA BRZOWA „DIVETTA”

Do pielęgnowania włosów. Wł. Gustaw HERTEL — Warszawa
Żądać w perfumeriach i składach aptecznych.

Przegląd prasy

SPRAWA „CZASU”.

„Kur. Poranny” ma pretensję do „Robotnika”. Tylko „Robotnik” — powiada — broń „Czasu”. Organ „nowej demokracji” p. Hrabyka zapomniął widocznie (nie dziwnego) o zasadach prawdziwej demokracji. Poglądów „Czasu” nie tylko nie bronimy, lecz je stale atakujemy. Natomiast bronimy prawa swobodnego wyrażania opinii.

Czy to tak trudno zrozumieć? Nawet totalizujące, nowo-„demokratyczne” pismo przy pewnym wysiłku mogło by to zrozumieć. Ale tak oczywiście wygodnie! Nawet pikantniej: socjalistyczny dziennik broni konserwatywnego pisma. Czyżby czytelnicy „Kuriera” dawali się nabierać na takie prymitywne kawały?

„M. DZIENNIK” MAĆI.

„M. Dziennik” udaje, że znalazł jakąś sprzeczność w artykułach (o ks. Sapież) tow. Czapińskiego i Niedziałkowskiego. Oto Niedziałkowski (pisze) oświadcza, że cała sprawa nie ma nic wspólnego z religią, z wiarą. Słusznie, oczywiście! Ale kto pisał inaczej? Tow. Czapiński również podkreślał, że tu chodzi o pewne objawy w polityce kleru — o religijny mowy nie było. Ale „Mały” zawsze swym niewybrednym czytelnikom stara się mówić, że socjalizm w ogóle (a tow. Cz. w szczególności) prowadzi walkę z religią.

„CZEMU WIENIAWA NIE STRZEŻEŁ?”

W „Słowie” p. Rudziński pisze o wystąpieniu metropolity ks. Sapiehy. Trzeba przyznać, potępił krok ks. metropolity. Niektóre jednak myśli budzą zdziwienie. Tak np. pisze — czy nie lepiej było od razu nie dopuścić (fizycznie nie dopuścić) do przeniesienia trumny?

„A jeśli (Wieniawa) nie mógł sam, dlaczego nie zakrzyknął przed tym, kiedy jeszcze był czas, do narodu, czemu nie dał okazji obronić szczątków Wodza tym młod-

szym, którym nigdy nie było da-
nem bronić Go za życia?

Dlaczego nie stworzył faktu dokonanego, jak On, ten Umarły, tyle razy, tak stale, tak pracowicie i tak genialnie stwarzać je uczył?”

Mamy jednak wątpliwości... Fizycznie nie dopuścić do przeniesienia trumny było chyba bez trudu. Ale to zapewne spowodowałoby nowe zadrażnienia i pogłębiłby niekonflikt. Przecie zagadnienie nie jest w płaszczyźnie fizycznej.

P. Bocheński sądzi, że to chytra „lewica” umyślnie dopuściła do przeniesienia zwłok, aby mieć w ręku fakt dokonany i pretekst do antyklerykalnej kampanii!

„Jesteśmy zbyt rozżaleni by wazyć się na insynuacje, które mogą nie znaleźć potwierdzenia, ale chwilami przechodzi do głowy myśl, że kampanię lewicową, która po tym rozpętała się po nie, w czasie, było bardziej w rękę dostanie w rękę tego ohydny atutu i dopuszczenie do przeniesienia trumny”.

Niech p. Bocheński nie puszcza się na zdradliwe „flukta” tych oryginalnych podejrzeń, bo podstawą nie ma żadnych. Natomiast — powtarzamy — nie rozumiemy, dlaczego właściwie nie dopuścić do przeniesienia trumny miało by złagodzić sytuację? Wszak klerzykałki zaraz przedstawili by ten czyn, jako gwałt. Wszak akcentuje się, że ks. metropolita ma prawo, formalne prawo dysponowania kryptami. Czy więc p. Bocheński życzy sobie czynu bezprawnego?

Kwiatki

Werdykt

P. Doboszyński, według własnych słów i według zeznań świadków, organizował i przygotowywał od dłuższego czasu napad na współobywateli, a następnie — przy pomocy pozyskanych współpracowników, którzy zostali ukarani sądowo — napadł i rozbroił posterunek policji państwowej, utargnął do mieszkania starosty, zdemolował je i z bronią w ręku stawiał opór za rządzeniem władzy. Fakty były bezsporne; — spornymi mogły być tylko MOTYWY działania.

Sąd przysięgłych jednomyślnym werdyktem dwunastu przysięgłych uznał p. Doboszyńskiego niewinnym, a więc musiał chyba uznać czynny jego za nie kolidujące z przepisami kodeksu karnego. „Gazeta Polska” zaś, zawiadamiając o tym fakcie, wytłomaczyła, że stało się tak dlatego, ponieważ ławę przysięgłych stanowili prawie sami „emeryci”.

Przysięgłych nie wybiera ani los ani ogół obywateli. NAZNA-CZA ICH Z DŁUGIEGO WYKAZU OBYWATELI PREZES SĄDU, PRZY WSPÓLUDZIALE PRZEDSTAWICIELI ADWOKATURY I PROKURATURY PAŃSTWA, JAKO TYCH, KTÓRZY DAJĄ NAJWIĘKSZĄ GWARAN-CJĘ BEZSTRONNOŚCI I KTÓRZY — JEGO ZDANIEM — MO-GĄ BYĆ NAJBARDZIEJ MIARODAJNI DLA REPREZENTOWANIA OPINII PUBLICZNEJ. P. Prezes Sądu Apelacyjnego uznał więc, najwidoczniej, że umie

szczeni przez niego na „liście głównych” przysięgli odpowiadają najlepiej żądanym wymogom.

A potem nastąpił werdykt... werdykt „emerytów”. Mógł on tak wypaść tylko na skutek rozgoryczenia tych „emerytów”, jako demonstracja przeciwko ich pokrzywdzeniu i demonstracja przeciwko obecnym rządcom, albo też dlatego... że FAKTYCZNIE ci b. urzędnicy państwowi na ławie przysięgłych doszli do przekonania, że nie jest przekroczeniem prawa i zbrodnią zorganizować szajkę, napadnąć, strzelać do policji i że wszystko to są czyny w Państwie dozwolone.

W jednym i drugim wypadku — bez względu na ostateczne rozstrzygnięcie sprawy — werdykt ten jest bardzo charakterystyczny, zwłaszcza gdy wydają go JEDNOMYŚLNICZ przysięgli, wybrani z listy przez p. Prezesa Sądu, jako najmiarodajniejsi dla reprezentowania opinii publicznej — i najbardziej bezstronnijsi.

n. t.

JEST NA KRZOSZ RADA...
...SUCHARD CZEKALADA
MILKA, VELMA, BITTRA

Dwie dusze

Ostatni zeszyt „Polityki” (dawniej „Bunt Młodych”), organa naszych t. zw. młodych konserwatystów, jest po prostu rozczulający. Pomyślcie, ile serdecznego ciepła zawiera w sobie taki oto ustęp o Macieju Rataju, o jednym z najwybitniejszych współczesnych polskich ruchów ludowych:

„Rataj jest wykończony, jest to zresztą człowiek najbardziej oszczędny i tylko przez grubość dawnego B. B. nie będący oddawna osobą reżimu”.

Dostawnie! Prawda, jakie to eleganckie, życzliwe, przyjemne? Byłby Maciej Rataj „osobą reżimu”, gdyby nie „grube błędy” dawnego B.B., błędy chyba taktyczne albo w dziedzinie... taktu.

I nie przychodzi tym piękno duchom z „Polityki” do głowy, że Maciej Rataj nie jest „osobą reżimu” z powodów zgoła innych. Maciej Rataj ma wielkie idee, którym służy, ma poglądy, w które wierzy, i MA CHARAKTER.

Ideje i poglądy są odmiennie odmiennie od idei i poglądów „reżimu” (bardzo brzydkim, mówiąc nawiąsem, dla ucha polskiego neologizm), — i... kropka. TO WYSTARCZA. Żadne błędy („grube” czy „cienkie”) dawnego B.B. nie odgrywiają tu żadnej roli.

Autor artykułu „Polityki” nie rozumie najwidoczniej tej — jakże prostej! — dla mnóstwa ludzi w Polsce rzeczy. Wykuł ten swój „dowcipny” (we własnej intencji) aforyzm o Rataju, przekonany, że wygłasza komplement. Można by odpowiedzieć słowami Ciemnoca:

„drogi panie, nie wszystkich naturą obdarzyła karkiem... elastycznym”.

O formułce „Polityki” („Rataj jest wykończony”) wyraził się kiedyś (jeszcze przed przewrotem majowym) Ignacy Daszyński:

„Słowo: wykończony — to cała małutka duszyczka ludzi MAFIJSKYCH; gdy ktoś biegnie, i pociąga noskiem, i dopytuje się gorączkowo, czy ten a ten jest WYKOŃCZONY, — wiedzcie zgóry — to okaz MAFIJSKY”.

To też konstatuję. Autor aforyzmu z „Polityki” i sam Rataj — to DWIE RÓŻNE DUSZE, dwie różne psychologie, dwa różne pojmowania dostojności i powagi w życiu zbiorowym. Takich różnic nikt nie sprowadza do wspólnego mianownika.

Mały felieton

Swaty polskie

Kochana siostrze Genowefo!
W pierwszych słowach mego listu zawiadamiam Cię, kochana siostrze, że jesteśmy zdrowi, tak ja, jak i mój mąż, a twój szwagier, oraz dzieci, czego i tobie życzę na wielki wiek! Amen.

Aż się już zapytania, czy moja Michaśka tyż wyszła zamąż albo czy się coś odpowiedniego nadarza, to wiadomo ci, że Michaśka prawie rok chodziła z tym akademikiem, co to bardzo ją kochał, a ona jego też, jako że Michaśka powiedziała sobie, że inaczej nie wyjdzie zamąż, jak tylko z gorącej miłości, ale jak przyjechał wujek Seweryn i zaczął nam perswadować, że akademik to żaden interes, że w ogóle za dużo mamy tego wszystkiego, tych różnych doktorów, inżynierów, adwokatów i w ogóle aptekarzy, tak Michaśka całkiem straciła do niego serce, to jest do tego akademika, a nie do wujka Seweryna.

Wujek Seweryn powiedział, że teraz to tylko pułkownicy są w cenie, że dostać tylko pułkownika do rodziny, to wszystkich aż do najdalszych krewnych podciągnie wzwyz i na nogi postawi. Wyobraź sobie, kochana siostrze, że akurat w tym czasie Michaśka zaczęła bywać w kasynie oficerskiej i tam z pierwszego spojrzenia zakochała się w niej pułkownik, a o na w nim także. Wprawdzie wdowica z dwójkiem dzieci, ale co to znaczy wobec takiej kariery!

Już miały wyjść zapowiedzi, gdy trzeba trafia przyjeżdża do nas wuj Seweryn i za głowę się złapał. „Jak ty — powiada do Michaśki — mogłaś serce oddać pułkownikowi, który nie jest pułkownikiem”.

Michaśka, nioboga, że wrażliwa i subtelne dziecko jest, w płacz, a wuj Seweryn dopiero zaczął nam tłumaczyć, że prawdziwym pułkowni-

kiem to nie prawdziwy pułkownik, lecz nieprawdziwy pułkownik. Nie z tego nie zrozumieliśmy, ale Michaśka jakby kto urzekł. Całe serce dla pułkownika straciła za to, że nas w błąd wprowadził, bo choć ma rangę pułkownika, ale nie jest prawdziwym pułkownikiem, a tego przed przyszłą żoną nie powinien był zataić.

Teraz Michaśka znowu się kocha i nie bez wzajemności, ale w prawdziwym pułkowniku. Nie nosi on munduru ani szabli, ale nawet generalowie stają przed nim — jak to się mówi po polsku — ruki po szwam. Na nieszczęście, jest on żonaty, ale na szczęście, ma żonę nie reprezentacyjną, wobec czego czyni już starania o rozwód. A co do Michaśki, — to może to i owo u niej szwankuje, ale reprezentacja to ma, że dać Boże twoim dzieciom.

Zdawało się, że na tym koniec, ale gdzie tam. Znowu diabli nadali wujka Seweryna, który powiada, że teraz pułkownicy wychodzą z mody i że znowu moda przychodzi na akademików, ale nie na wszystkich, tylko na takich, co są korpulantami-czy korpulantami, czort wie, jak to się tam nazywa.

Michaśka jak to usłyszała, tak zaraz oziębła dla tego pułkownika i w tę pędy napisała do tego akademika, z którym chodziła przed dwoma laty, a który jest podobno takim korpulantem.

Jak widzisz, kochana siostrze, czasy są bardzo zmienne i dziewięćdziesiąt z sercem pełnym miłości i dalekim od zimnego wyrachowania trudno żyć na świecie, a oż dopiero do brzo wyszła zamąż.

Catuję cię, twoja do grobowej deski kochająca siostra
Florentyna.

PRZEPISAŁ ULTIMUS.

Lody PINGWIN kup — bo warto

Prosimy odnowić
prenumeratę na lipiec
i III kwartał.

Echa strajku na robotach publicznych w Siedlcach

Votum nieufności dla Magistratu

W dniu 24 czerwca r. b. Rada miejska w Siedlcach uchwaliła Zarządowi miejskiemu votum nieufności, motywując go m. in. i tym, iż Zarząd micjski sprowokował robotników do strajku, wskutek czego wielu zostało pobitych i aresztowanych.

Radna ob. Niedzielska w zgłoszonym wniosku oświadczyła, zwracając się do Zarządu miejskiego:

„Waszą jest winą, że na plecach robotniczych widziałam znaki od pałek gumowych, odwiedzając robotników w szpitalu; wyscie dążyli do wywołania tego strajku, dopuszczając aż do prowokacji“.

Po burzliwej dyskusji, która trwała do godz. 2 w nocy, Rada miejska po zapoznaniu się ze sprawozdaniem Komisji rewizyjnej

wyraziła całemu Zarządowi wotum nieufności.

Jest to już druga mocna reakcja siedleckiej Rady miejskiej do Zarządu, narzuconego w swoim czasie miastu przez „słynnego“ Lisa - Błońskiego z Lublina. (Pierwsza była w związku ze sprawą szpicla carskiego Domańskiego - Niekrasowa).

Pomimo tak wyraźnego stosunku Rady do Zarządu miejskiego, władze nadzorcze żadnych konsekwencji, jak dotychczas, nie wyciągają i Zarząd nadal urzęduje.

W oczach społeczeństwa siedleckiego panowie z Zarządu miejskiego są tak skompromitowani moralnie, że stosunek społeczeństwa zaczyna być coraz wyraźniej wrogi. Czas najwyższy skończyć z tym stanem rzeczy.

Wiadomości z całej Polski

ZEMSTA LUB NAPAD BANDYCKI. DWIE OFIARY.

W Włocławku, przy ul. Ceglanej 3 Agnieszka Mision i Waleria Kuśmierk posiadały sklep spożywczy. W sobotę wieczór tylnym wejściem wszedł do sklepu jakiś osobnik i zamordował siekierą obie kobiety.

Aresztowano niejakiego Władysława Kulkiewicza, jako podejrzanego o dokonanie zbrodni.

WILNO BEZ AUTOBUSÓW.

Wskutek zatargu między pracownikami a dyrekcją autobusów Wilno jest od 8 dni bez autobusów.

11-LETNIA DZIEWCZYŃKA OFIARĄ ZWYRODNIALCA.

W nocy z piątku na sobotę w lasku w pobliżu koszar w Białymstoku została zgwałcona a następnie uduszona własnymi warkoczami 11-letnia A. Derwińska, córka podoficera tamt. garnizonu.

Na miejsce zbrodni przybyły niezwłocznie władze sądowo - śledcze, oraz policja i żandarmerja, która wszczęła śledztwo.

Tragicznie zmarła jest bratanicą funkcjonariusza wileńskiej policji śledczej przodownika Derwińskiego.

METEORYT ZARYŁ SIĘ NA 26 METRÓW.

Głośnie była przed rokiem sprawa meteorytu pod Ostrzeszowem. Przeprowadzone wiercenia stwierdziły, że meteoryt znajduje się na głębokości 26 metrów i leży w kierunku południowym od wylotu. Wydobyć meteorytu napotka na duże trudności.

TUSZELA — SZKODNIK ROŚLINNY

W powiecie buszackim pojawił się masowo najniebezpieczniejszy szkodnik plantacji maku „tuszeła“ (Coeliodes fuliginosus Marsh), który zniszczył zupełnie pola makowe na wielkich przestrzeniach tak, że musiano je przeorać. Istnie nie tuszeli ustaliła na podstawie badania laboratoryjnego Stacja Ochrony Roślin Lwowskiej Izby Rolniczej. Masowemu rozmnożeniu się tego szkodnika sprzyjała szczególnie długotrwała posucha.

PO ROZPRAWIE ZGODA, KLÓTNIA I MORD

Małżonkowie Jakob i Joanna Tomaszewscy, właściciele realności w Borysławiu prowadzili proces separacyjny w sądzie drohobyckim. Po audyencji sądowej, odraczającej dalszy proces na 3 mies. mąż żonę przeprosił po wyjściu ze sądu. Zawiązała się rozmowa, a z niej wynika klótnia. W pewnym momencie Tomaszewski wyjął z kieszeni nóż, którym żonę zamordował, poczym uciekł, porzucając narzędzie zbrodni i teczkę. Zabójcę ściga policja.

POCIĄG NAJECIEJ NA STADO KONI

Zdążający po północy ze Sambora do Drohobycza pociąg osobowy najechał obok stacji kolejowej Dublany na pasące się na pobliskich łąkach, a pozbawione należytnej opieki stado koni. Dwa konie dostały się pod koła lokomotywy. Wypadek omal nie spowodował katastrofy kolejowej.

Ładunek śrutu za strączki

Zbliża się okres dojrzewania na polach, a z nim mnożą się wypadki „kradzieży“. Jakież nie brać w cudzysłow tego wyrażenia? Niestety, w ten sposób cała masa rodzin ratuje się przed śmiercią głodową.

Dn. 24 b. m. połowy Januszewski z maj. Ostaszewo zauważył (pod Toruniem) w grochu czołwaka zrywającego strączki, który na widok polowego począł u-

SPÓŁKA AKCYJNA DO EKSPLOATACJI

Państwowego Monopolu ZAPALCZANEGO W POLSCE

podaje do wiadomości:

Od dn. 1 lipca b. r. ceny zapalek zostają obniżone o 20%, a zatem w detalu pudełko zapalek zamiast gr. 10, sprzedawane będzie po gr. 8, a pudełko zapalek t. zw. „kresowych“ zamiast gr. 5, będzie sprzedawane po gr. 4.

Hitlerowska geografia

Starostwo morskie w Wejherowie zajęło cały nakład nr 25 dodatku do „Pucker Zeitung“ p. t. „Das Leben im Bild“.

Pisemko to zamieściło fotografię, na której znajdowała się mapa, z uwidocznieniem w granicach Rzeszy Niemieckiej Pomorza, Pozańskiego oraz Górnego Śląska. „Das Leben im Bild“ zostało wraz z pismem „Pucker Zeitung“ rozrzucone w zwiększonym nakładzie po całym Pomorzu.

Sąd Grodzki w Pucku na wniosek prokuratora, konfiskatę „Pucker Zeitung“ zatwierdził.

FOTO - aparaty

kupuj tylko w źródle fachowym
FOTORIS
Warszawa, Marszałkowska 125.
Sprzedaż ratalna. Ułatwione warunki kredytowe.

PIĘGI GINA
KREM
CAZIMI
METAMORPHOSA
USUWA PIĘGI, ZMARSZCZKI
WĄGRY I INNE WADY CERY

Kącik radiowy

SUITA: „HEJ TY WISŁO“.
We wtorek dn. 29.6 o godz. 22.30 Polskie Radio wystawia w teatrze na wyspie w Łazienkach „Hej ty Wisło“ suitę opartą na motywach ludowych Mariana Rudnickiego. Utwór ten początkowo napisany specjalnie do użytku radiowego, został w ubiegłym sezonie po raz pierwszy zaprezentowany publiczności w formie opracowania scenicznego. Spektakl ten odbył się w dn. 11 listopada w dzień święta Niepodległości, w Teatrze Wielkim w Warszawie.

Obecnie suita ta wykonana będzie w stylowym teatrze łańcuchowym w obecności króla Rumunii Karola II i Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Audyje transmitować będzie cała sieć amerykańskich stacji N. B. C. oraz w Europie: Rumunia, Czechosłowacja i Niemcy.

„POGOTOWIE BRYDZÓWE“.

Dnia 29 czerwca o godz. 19 będą mogli spędzić słuchacze przy głosińku wesołą chwilę, słuchając skeczu Witolda Waroczewskiego „Pogotowie brydzowe“. Dla wszystkich, a specjalnie dla wytrwałych brydzistów audycja ta będzie miała po smak atrakcyjności.

Radio warszawskie

WTOREK, 29 czerwca.
8.00 Pieśń. 8.03 Dzień, por. 8.15 Tańce z operetek (płyty). 9.00 Zespół Rachońia i Anna Borey — piesenki. 9.50 Tr. z Poznania Miedzyn. Kongresu Chrystusa Króla. 12.00 Hejnał. 12.03 Przem. p. Prezydenta R. P. z okazji Tygodnia Morza. 12.10 „Morze“ — por. muz. 13.10 Przegląd kulturalny. 13.20 Konc. rozrywkowy. 14.40 Zagadka geograf. — dla dzieci starszych. 15.00 Aud. dla wsi. 16.00 Podwieczorek przy mi krofonie (płyty). 17.00 Leczyckim szlakiem — felieton. 17.15 D. c. Tr. z Poznania. 18.15 Konc. Ork. Serdyńskiego (ze Lwowa). 18.45 Akt. pog. turyst. 18.55 Program. 19.00 Pogotowie brydzowe — skecz W. Waroczewskiego. 19.15 Utwory skrzypcowe w wyk. J. Kamińskiego. 19.40 Wiad. sportowe. 19.50 Nad brzegiem Bałtyku — aud. muz. 20.50 Aud. konkursowa. 20.50 „Dzień, wiecz. 21.00 Capstrzyk Marynarki Woj. z Gdyni. 21.01 Pog. akt. 21.10 Humoreski i frazki w wyk. Wandy Hendrich — śpiew. 21.45 Opowieść o burzynie — z noweli Zofii Kossak. 22.00 Rep. w języku rumuńskim. 22.10 Rep. z Łazienek Królewskich. 22.30 „Hej, ty Wisło!“ — suita ludowa Mariana Rudnickiego. Tr. s Teatru na Wyspie w Łazienkach. 23.00 Dzień, wiecz.

WARSAWA II. 15.00 Zespół Józefa Stena. 16.00 Yehudi Menuhin (płyty). 16.58 Program. 22.00 Wiad. sportowe. 22.05 Muz. lekka (płyty). 23.00 „Rozmowa z Adamem Mickiewiczem“ — odczyt, wygl. G. Baumbfeld. 23.15 Muz. tan.

ŚRODA, 30 czerwca.
6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muz. (płyty). 7.00 Dzień, por. 7.10 Muz. (płyty). 7.15 Aud. dla poborowych. 7.35 Muz. (płyty). 12.00 Hejnał. 12.03 Dzień, por. 12.15 Odjazd Króla Rumunii. 12.25 Konc. popularny. 15.45 Wiad. gospod. 16.00 Z naszego warsztatu — szkic literacki, wygl. Anna Kowalska. 16.15 Ork. mandolinistów z Wełnowca (z Katowic). 16.45 Łódzie podwodne — odczyt. 17.00 Konc. z Krakowa. W przerwie ok. godz. 17.20 Powitanie Króla Rumunii w Krakowie. 17.50 Nowe pomysły w lotnictwie — pog. 18.00 Chwila Biura Studiów. 18.10 Program. 18.15 Gwiazdy „Casino de Paris“ (płyty). 18.50 Pog. akt. 19.05 Słynni dyrygenci. 19.50 Aud. sportowa. 20.15 Pieśni w wyk. S. Szyfmanówny. 20.40 Dzień, wiecz. 20.50 Pog. akt. 21.00 Konc. chopinowski w wyk. Henryka Sztompki — fortepian. 21.40 Kaporowie Zygmunta Augusta — z noweli Zofii Kossak. 21.55 Rep. z biegu kolarskiego. 22.00 Rep. w języku rumuńskim. 22.10 Muz. lekka i tan. 22.50 Dzień, wiecz. WARSAWA II. 13.00 Arie i pieśni (płyty). 14.00 Parę informacji i program. 14.06 Konc. rozrywkowy (płyty). 15.00 Pog. akt. 15.10 Życie kulturalne stolicy. 15.15 Konc. solistów. 22.00 Wiad. sportowe. 22.05 Muz. lekka (płyty). 23.00 Wieże Czesława Miłosza. 23.15 Muz. tan. (płyty)

Czterdziestogodzinny tydzień pracy w włókiennictwie

Skrócenie czasu pracy w przemyśle włókienniczym jest jednym z głównych żądań, wysuniętych przez klasowe Związki Zawodowe po wypowiedzeniu dotychczasowej umowy. Skrócenie czasu pracy jest niezawodnie jednym z najskuteczniejszych sposobów wydatnego zmniejszenia bezrobocia i to niezawodnie było motywem dlaczego na międzynarodowej konferencji pracy w Genewie Konwencja o 40-godzinnym tygodniu pracy w przemyśle włókienniczym otrzymała potrzebną większość dwóch trzecich głosów. Te same większość uzyskały dwie konwencje, podnoszące najwyższy wiek, od którego dzieci mogą być zatrudnione, z 14 na 15 lat, otrzymały potrzebną większość dwóch trzecich. Konwencja o czterdziestogodzinnym tygodniu pracy dla przemysłu chemicznego i drukarskiego nie uzyskała większości.

Konwencje dla włókiennictwa przyjęto 88 głosami przeciw 41. Wstrzymało się od głosowania 38 delegatów, a 11 nie brało udziału w głosowaniu wogóle.

Delegaci pracodawców Stanów Zjednoczonych i Francji głosowali za konwencją. Pracodawcy reszty państw, a więc Polski, głosowali przeciw konwencji. Przedstawiciele 28 rządów, między tymi i Polski głosowali za konwencją. Reszta większości stanowiły głosy przedstawicieli robotników. Przedstawiciel rządu angielskiego głosował przeciw konwencji, podczas gdy wszystkie dominia,

MAJANISZA SZKOŁA SAMOCHODOWA
PRYLINSKI
WARSAWA JEROZOLIMSKA 27

z wyjątkiem Indii, głosowały za ogół redukcji godzin pracy przyjęta została 66 głosami przeciw 39.

Na Górnym Śląsku

Przemysł broni się przeciwko szantażystom „sanacyjnym“

Od szeregu lat teren Śląska stanowi dla akwizytorów warszawskich ziemie obiecana, gdzie pieniądze leżą po prostu na ulicy i wystarczy tylko schylić się w Katowicach, by zagarnąć grubę tyśiące. Z biegiem jednak czasu przemysł górnośląski nauczył się odróżniać wydawnictwa solidne, w których ogłoszenia mają sens handlowy, od różnych oszukańczych imprez, często inicjowanych pod bardzo szumnymi tytułami i cieszących się niejednokrotnie nawet poparciem wysoko postawionych osób. Jeżeli nawet brak było tego wysokiego poparcia, to wspomnianego typu akwizytorzy, nie różniący się metodami od podziemnego świata Chicago, powoływali się na wysoko postawione osoby, w przekonaniu, że nikt nie będzie tego sprawdzał.

Ponieważ ostatnio zawożąc nie tylko protekcje wysoko postawionych osób i ich odrębne listy, czy odbitki fotograficzne listów, ale i wszelkie inne interwencje bezpośrednie, coraz częściej świat gospodarczy Śląska, odmawiając kategorycznie poparcia tego rodzaju imprez, spotyka

się z groźbami, że jeśli nie da ogłoszenia, to będą wyciągnięte bardzo nieprzyjemne konsekwencje. Metody te są jednak bardzo niebezpieczne i prowadzą wprost do drzwi do... więzienia.

Przekonali się o tym na własnej skórze: Zygmunt Zundulewicz i Roman Śladowski z Warszawy, którzy „zbierali“ na Śląsku ogłoszenia m. in. do wydawnictwa „Rezerwisty“ — Informacyjnego Kalendarza Wojskowego. Ponieważ posługiwali się metodami wymuszonymi i groźbami, obaj zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu. Wobec ustalenia zasadniczych punktów ich „interesów“ wypuszczono ich obecnie na wolną stopę do czasu rozprawy.

Toczą się przeciwko nim dochodzenia o wymuszenie ogłoszeń przy pomocy powoływania się na bardzo wysoko postawione osoby. Warto nadmienić, że „Rezerwista“ z zaakwizowanych przez Zundulewicza i Śladowskiego ogłoszeń otrzymywał nikt nie zaledwie ochłapy, a więcej niż 3/4 uzyskanej sumy (ponad 80%) zostawało w kieszeni akwizytorów.

E. C. Bentley i H. W. Allen 69)

ŚMIERĆ FILANTROPA

przekład z angielskiego B. Kopelówny)

ROZDZIAŁ XIII.

HRABIA WYJAŚNIA.

W godzinę później Trent znalazł się nawprost Bibi, który z zadowoloną, pełną uśmiechów twarzą siedział, przykrywszy serwetką swoją szeroką pierś. Restauracja wyglądała bezpretensjonalnie, ale mały dziennikarz gwarantował, że zarówno kuchnia, jak i piwnica, są w niej godne największego uznania.

Trent unikał taktownie jakiegokolwiek wzmianki o sprawie, która ich tu sprowadziła, póki gość, spóźniając małże, nie nalał sobie drugie szklaneczki wina: Meursault z 1906 r. Bibi cmoknął wargami i szepnął z zachwytem, że to jest prawdziwe wino, — że jest do czego przekąsać. Nie często ma możliwość kosztować taki nektar.

— A teraz — rzekł Trent — czy wytłomaczy mi pan, drogi przyjacielu, dlaczego właściwie musimy tu jeść, jak dwaj konspiratorzy? Cóż to za straszny sekret, o którym nie ośmiela się pan nawet wspomnieć pod dachem Hotelu Małego Wszechświata? Cóż, na Boga, mógłby pan mnie lub ja panu — powiedzieć takiego, co sprowadziłyby kleskę na głowy pańskich przyjaciół: Pyzatego, pani Luizy — i, zdaje się, pana Gautier również?

— Ależ — rozumie pan chyba — zawołał Bibi tonem, nasuwającym myśl, że przecenił trochę inteligencję Trenta. — Jest trafika siostrzenicy madame Luizy... Pan Gautier pragnie dostać fioletową rozetkę... Nawet Pyzaty ma swoje nadzieje, ponieważ w ostatnim Konkursie Kuchennym w Kasynie otrzymał „nagrodę sufletową“, a teraz deputowany przyrzekł mu odznakę honorową. A żadne z nich nie chce plotek na temat pana hrabiego.

— Na miłość Boską — wybuchnął Trent — cóż ja mogę mieć wspólnego z trafiką siostrzenicy Madame Luizy? W jakież sposób mógłbym przeszkodzić panu Gautier do awansowania na stanowisko w Akademii? Albo w otrzymaniu przez „Pyzatego“ zielono - żółtej wstęgi? Dlaczego ktokolwiek miałby przeze mnie pokłócić się z hrabią? Czy wdepnąłem w jakąś tajemnicę państwową?

Bibi był najwidoczniej przerażony rozmiarami ignorancji Trenta. Wypił jeszcze łyk Meursault, ze zmarszczkami zamyslenia na czole, zanim odpowiedział na to innym pytaniem.

— Drogi kolego... Czy zechce pan być o tyle uprzejmym, aby powiedzieć mi zupełnie szczerze, po co przyszedł pan do Impasu Chimery?

— Bardzo chętnie — rzekł Trent. — O ile o to chodzi, próbowałem już wyjaśnić to pańskiemu przyjacielowi, Pyzatemu, ale on nie chciał słuchać. A więc tak... Przed paru dniami przyjaciel mój, niejaki dr. Fairman, przyjechał nocnym okrętem do Dieppe. Z jakiegoś tajemniczego powodu udał się do Impasu Chimery i wrócił następnym okrętem.

W powrotnej drodze usiłował skoczyć do morza i został aresztowany pod zarzutem usiłowanego samobójstwa.

— Ach tak — rzekł Bibi. — W Anglii aresztuje się ludzi za to, że chcą się pozbawić życia. Szkoda, że nie możecie ich ukarać, gdy spełniają rzeczywistość swą zbrodnię. Tak, to jest bardzo po angielsku.

— To prawda. Niestety, nad przyjacielem moim ciąży jeszcze inny zarzut — zarzut zamordowania pewnego milionera, nazwiskiem Randolph. Do tej chwili — rozumie pan — nie został on oskarżony o tę zbrodnię, ale w całej sprawie są pewne tajemnicze szczegóły, których nie wyjaśnił — i twierdzi, że ich wcale nie wyjaśni. Jednym z nich właśnie jest jego krótka wizyta w Dieppe. A teraz policja wasza twierdzi, że widziano go kręcącego się w Impasie Chimery przez cały czas między jednym okrętem a drugim. Przyjechałem tu, aby się przekonać, czy nie uda mi się znaleźć jakiejś drogi do prawdy, którą Fairman tak uparczywie trzyma w ukryciu.

— Tak — powiedział Bibi — oczywiście słyszałem o zamordowaniu Randolpha. Co się tyczy wizyty pańskiego przyjaciela w Impasie, rzeczywiście policja przeprowadziła tam badania po jego wyjeździe, niepokojąc wszystkich dokoła. Ale według mnie również jest pewne, że wiedzą oni dokładnie, po co Fairman przyjechał... Dlatego właśnie Madame Luiza i jej mąż nie chcieli, abym opowiedział panu cośkolwiek. Przecież i panu, przyjacielu, musiało przyjść do głowy, że wizyta dr. Fairmana mogła pozostawać w jakimś związku z historią Pawilonu Ekstazy i ze skandalem Fatalnej Kobiety.

